

Набока Людмила Віталіївна,

кандидат наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та державної служби

Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,

майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8719-823X>

e-mail: l.naboka@karazin.ua

Цовма Богдан Вікторович,

аспірант кафедри публічного управління та державної служби

Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,

майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-6231-7038>

e-mail: bohdan.tsovma@student.karazin.ua

АНАЛІЗ ПОВНОВАЖЕНЬ І ФОРМ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ

Анотація. У статті досліджено зміни, які відбуваються у функціональному забезпеченні діяльності органів публічної влади у сфері державного фінансового контролю в Україні під впливом цифрової трансформації. Виявлено низку системних проблем, які знижують ефективність контрольної діяльності: дублювання повноважень між суб'єктами контролю, відсутність чіткого нормативного розмежування функцій, слабку міжвідомчу координацію та недостатню реалізацію результатів контрольних заходів.

У межах дослідження виокремлено основні форми фінансового контролю: інспектування, фінансовий аудит, перевірки закупівель і моніторинг та охарактеризовано методи їх здійснення. Проаналізовано особливості функціонування основних органів державного фінансового контролю, таких як Рахункова палата, Міністерство фінансів України, Державна аудиторська служба, Державна податкова служба України, Державна казначейська служба України, їх територіальних підрозділів з огляду на їхню правову та адміністративну взаємодію.

Обґрунтовано необхідність впровадження інтегрованої цифрової моделі контролю, що поєднує зазначені форми на основі єдиної інформаційної платформи. Запропоновано шляхи нормативного посилення інституційної відповідальності за ігнорування рекомендацій контрольних органів, а також засоби підвищення прозорості й підзвітності у сфері публічного фінансового управління.

Результати дослідження мають прикладну цінність для розробки стратегій удосконалення державного фінансового контролю в умовах цифровізації, децентралізації та зміцнення економічної безпеки держави.

© Набока Л. В., Цовма Б. В., 2025

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, публічне управління, органи влади, інституційна взаємодія, структурно-функціональне забезпечення, цифрова трансформація.

Як цитувати: Набока Л. В., Цовма Б. В. Аналіз повноважень і форм діяльності органів влади у сфері державного фінансового контролю України. *Теорія та практика державного управління*. 2025. Вип. 2 (81). С. 134–151. <http://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-2-08>

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації управління публічними фінансами в Україні питання підвищення ефективності державного фінансового контролю набуває особливої актуальності. Адже незважаючи на наявність розгалуженої системи контролюючих органів та визначеності нормативно-правових засад їх діяльності у низці наукових досліджень останніх років наголошується на відсутності в Україні цілісної, концептуально обґрунтованої моделі організації державного фінансового контролю, яка б інтегрувала ключові його форми: інспектування, фінансовий аудит, моніторинг та перевірки закупівель у єдиний функціональний простір.

Як відомо, державний фінансовий контроль є окремим видом контролю, який здійснюється уповноваженими органами державної влади. Його зміст полягає у виявленні фактичного стану дотримання норм чинного законодавства на об'єктах контролю та спрямований на забезпечення законності, фінансової дисципліни та раціонального використання державних активів у процесах їх формування, розподілу, володіння, використання й відчуження [14]. Однак таке розуміння фінансового контролю сьогодні є недосконалим, оскільки не забезпечує цілісності його функціонування як інституту. Зокрема, відсутні уніфіковані засади організації контролю, бракує методологічної цілісності та прозорості, спостерігається дублювання функцій між різними органами державної влади у сфері фінансового контролю тощо. А з часу введення в Україні правового режиму воєнного стану виникла необхідність фокусувати державний фінансовий контроль не лише на дотриманні бюджетного законодавства, а й підвищенні рівня економічної безпеки країни. Це потребує ґрунтовного реформування як підходів до правового регулювання державного фінансового контролю [7], організації діяльності владних інституцій цієї сфери, продовження децентралізаційних процесів у фінансовій системі, цифрової трансформації управлінських процесів, удосконалення технології проведення контрольних заходів, так і вирішення низки ключових наукових і прикладних завдань: розроблення інтегрованої моделі державного фінансового контролю, що враховує функціональну спеціалізацію органів контролю; нормативне закріплення механізмів міжвідомчої взаємодії; упровадження єдиних цифрових інструментів збору, обробки та аналізу фінансової інформації в межах контрольної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-прикладні питання організації та здійснення державного фінансового контролю в Україні та за кордоном досліджували Л. Борисенко, Т. Гуренко, Т. Жадан, В. Максимова, К. Пивоваров, В. Прасюк, Ю. Пустовіт та інші науковці. Однак упровадження елек-

тронного урядування, цифровізація управлінських процесів значно впливають на ефективність побудови та функціонування органів публічної влади, які формують та забезпечують реалізацію політики у сфері державного фінансового контролю, що спонукає більш детально проаналізувати зміни, які відбуваються у їх структурно-функціональному забезпеченні та формуванні спроможності результативно провадити контрольну діяльність.

Метою статті є аналіз повноважень і форм діяльності органів влади у сфері державного фінансового контролю України та виявлення впливу на їх роботу процесу цифрової трансформації.

Для досягнення цієї мети було поставлено такі пошукові завдання: по-перше, проаналізувати чинну нормативно-правову базу, що регламентує діяльність основних суб'єктів фінансового контролю; по-друге, виявити проблеми у структурно-функціональному забезпеченні діяльності органів публічної влади у системі державного фінансового контролю, зумовлені цифровізацією управлінських процесів; по-третє, визначити міжнародні стандарти й сучасні цифрові інструменти управління бюджетними ресурсами, які використовуються органами публічної влади зарубіжних країн; по-четверте, обґрунтувати інтегровану модель державного фінансового контролю, що враховує функціональну спеціалізацію органів контролю; нормативне закріплення механізмів міжвідомчої взаємодії; упровадження єдиних цифрових інструментів збору, обробки та аналізу фінансової інформації в межах контрольної діяльності.

Застосована методологія і методи. Методологічну основу дослідження становить системний підхід до аналізу державного фінансового контролю, що дозволив комплексно охопити функціональні, правові та організаційні аспекти діяльності контролюючих органів у бюджетній сфері. Пошукові завдання були реалізовані через застосування загальнонаукових та спеціальних методів дослідження. Зокрема, використано метод аналізу (під час вивчення чинної нормативно-правової бази у сфері фінансового контролю), метод порівняння (під час зіставлення повноважень різних органів контролю та форм здійснення контрольних заходів), метод синтезу (під час формування інтегрованої моделі державного фінансового контролю), метод узагальнення (під час виокремлення основних проблем дублювання функцій у нормативно-правових актах), метод систематизації (під час структуризації форм, методів і видів контролю), структурно-логічний метод (під час побудови ієрархії суб'єктів контролю та виявлення їх взаємозв'язків у межах єдиної контрольної системи), а також метод прогнозування (під час формулювання пропозицій щодо цифрової трансформації фінансового нагляду). Дослідження ґрунтується на контент-аналізі офіційних документів, звітів Рахункової палати України та Держаудитслужби з подальшою їх класифікацією за функціональними ознаками.

Виклад основного матеріалу.

Якісне нормативно-правове забезпечення діяльності органів влади у системі державного фінансового контролю в Україні є основою для впорядкування суспільних відносин, що виникають під час управління публічними фінансовими ресурсами. Організація та здійснення державного фінансового контролю

реалізується через систему правових засобів і норм фінансового законодавства, метою яких є регулювання відносин, що виникають у процесі управління державними фінансовими ресурсами.

Сучасні тенденції реформування державного фінансового контролю в Україні дедалі частіше ґрунтуються на порівняльному аналізі іноземного досвіду країн Європейського Союзу, зокрема тих, що мають схожу історію постсоціалістичної трансформації. Наприклад, практика державного фінансового контролю у Польщі, Литві, Латвії, Чехії й Угорщині демонструє ефективність поєднання елементів парламентського, урядового та незалежного аудиторського контролю в межах єдиної координаційної системи, що функціонує за принципами прозорості, підзвітності та ефективності використання публічних фінансів [4].

У цих країнах значна увага приділяється застосуванню принципів Лімської декларації, зокрема незалежності контрольних органів, професійної компетентності та публічного доступу до результатів перевірок. Впровадження таких принципів дозволило підвищити довіру суспільства до інститутів фінансового контролю та сприяло прозорості бюджетного процесу [3].

Країни Балтії, зокрема Латвія та Естонія, впровадили ефективні механізми контролю за використанням коштів місцевих бюджетів, засновані на моделі подвійного підпорядкування органів контролю – центральній владі та органам місцевого самоврядування. Така організація забезпечує незалежність аудитора і водночас адаптацію контролю до місцевого контексту, що особливо актуально в умовах децентралізації в Україні [1].

У низці країн, зокрема в Австрії, Німеччині, система державного та муніципального фінансового контролю функціонує як цілісна структура, що ґрунтується на єдиних принципах і стандартах. Такий підхід забезпечує ефективну взаємодію органів публічної влади в межах уніфікованої адміністративної моделі, що охоплює декілька ключових елементів. По-перше, передбачається системна взаємодія між усіма ланками державного управління. По-друге, створюється організаційно-методичне підґрунтя для функціонального поділу, спеціалізації та координації діяльності контрольних органів. По-третє, досягається синергетичний ефект завдяки комплексному поєднанню зусиль усіх учасників системи контролю. І по-четверте, реалізується професійно-інтегративна функція, яка сприяє об'єднанню персоналу органів державного фінансового контролю навколо спільних цілей і процедур [8].

Показовим у контексті організації державного фінансового контролю є досвід Сполучених Штатів Америки (далі – США). У США відповідні контрольні повноваження реалізуються як на федеральному, так і на місцевому рівнях. Система державного управління відзначається високим рівнем децентралізації, що проявляється у наявності автономних нормативно-правових актів і власної організаційної структури органів публічної влади в кожному окремому штаті, включно з органами фінансового контролю. Повноваження контрольних інституцій формуються на рівні штатів індивідуально, проте в межах загальнонаціональної законодавчої рамки, що забезпечує дотримання єдиних принципів контролю при збереженні інституційної самостійності [8].

Іншим вагомим елементом є модернізація фінансового контролю через цифровізацію та створення електронних платформ для контролю за публічними фінансами. Практики аудиту ефективності, які активно застосовуються в Литві та Словаччині, зосереджуються на оцінці не лише законності, але й доцільності та результативності бюджетних рішень [2].

Урахування зазначених практик може стати підґрунтям для формування нової моделі державного фінансового контролю в Україні, що поєднуватиме інституційну незалежність, цифрові інструменти і стандарти публічного аудиту, адаптовані до європейських вимог.

В Україні основою для нормативно-правового забезпечення діяльності контролюючих органів є законодавча база, яка включає в себе Конституцію України, кодекси, закони, підзаконні акти, постанови, а також стандарти й методичні рекомендації, які визначають порядок організації та здійснення державного фінансового контролю. Також важливим аспектом є врахування норм міжнародного права, що діють на території України і є складовою системи правового регулювання у сфері державного фінансового контролю.

Зокрема, державний фінансовий контроль у сфері обігу бюджетних коштів виконує широкий спектр завдань, спрямованих на забезпечення законності, раціональності та ефективності використання публічних фінансових ресурсів. Реалізація цих завдань відбувається через низку функцій, що визначаються суспільною необхідністю та спрямовані на забезпечення безперервного спостереження за діяльністю підконтрольних об'єктів, виявлення порушень законодавства, управління процесами бюджетного розподілу та обігу фінансових ресурсів [15].

До основних функцій державного фінансового контролю належать: аналітична, інформаційна, профілактична, мобілізуюча, коригувальна, правоохоронна, виявлення відхилень, аналіз причин відхилень. Кожна з них виконує важливу роль у системі контролю, сприяючи не лише фіксації порушень, а й запобіганню їх виникненню та мінімізації ризиків у сфері публічних фінансів [15].

Форми державного фінансового контролю визначаються залежно від етапів бюджетного процесу та об'єктів впливу. Найбільш поширеними є попередній (превентивний) контроль, поточний (оперативний) контроль та подальший (ретроспективний) контроль. Кожна з цих форм реалізується у відповідний момент фінансово-господарської діяльності з урахуванням цілей контролю та специфіки об'єкта нагляду [15].

Основні завдання державного фінансового контролю полягають у [12]:

- контролю за дотриманням законодавства у сфері управління державними фінансами та інформуванні про виявлені відхилення;
- оцінці ефективності, економності й результативності використання фінансових і матеріальних ресурсів, включаючи пільги, кредити та державні гарантії;
- попередженні відхилень від нормативних показників управління фінансами з боку суб'єктів фінансових відносин;
- усуненні наслідків порушень і помилок, а також контролі за реалізацією рішень за результатами перевірок;
- оцінюванні якості надання адміністративних послуг та здійсненні контролю за виконанням завдань відповідно до законодавства;

– розробленні стандартів і визначенні шляхів оптимізації системи управління державними фінансами.

Діяльність контролюючих органів, які виконують функції зовнішнього та внутрішнього фінансового контролю, визначається низкою нормативно-правових актів, що мають обов'язковий характер для виконання. Зокрема, до суб'єктів, що прямо чи опосередковано здійснюють державний фінансовий контроль, відносяться Президент України, Верховна Рада України, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рахункова палата України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Державна аудиторська служба України (далі – Держаудитслужба), Державна фіскальна служба України, Державна казначейська служба України, місцеві державні адміністрації, обласні та районні ради. Ці органи мають законодавчо закріплені повноваження щодо контролю за ефективністю використання бюджетних коштів.

Відповідно до Закону України «Про Рахункову палату» [21], цей орган влади є вищим зовнішнім контролюючим суб'єктом у сфері бюджету, наділеним повноваженнями із забезпечення зовнішнього державного фінансового контролю. Основним завданням Рахункової палати є здійснення незалежного контролю за надходженнями до державного та місцевих бюджетів, а також за використанням бюджетних коштів. Контрольна діяльність включає перевірку виконання державного бюджету, аналіз реалізації державних програм, функціонування спеціальних і цільових фондів, процедур публічних закупівель, а також оцінювання ефективності управління об'єктами державної та комунальної власності. У межах своєї компетенції Рахункова палата готує та подає до Верховної Ради України доповіді про результати проведених контрольних заходів, що є формою реалізації парламентського контролю за бюджетною сферою.

Законодавче регулювання діяльності Рахункової палати передбачає її функціонування у формі державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), який здійснюється за такими основними напрямками, як надходження податкових та інших доходів до бюджетів усіх рівнів, використання бюджетних коштів, зокрема на фінансування органів державної влади, спеціальних фондів і цільових програм, організація та проведення державних закупівель, управління державною власністю, обслуговування державного боргу, а також функціонування систем загальнообов'язкового соціального страхування. В межах виконання цих функцій Рахункова палата здійснює ревізії, фінансові аудити, аналізує ефективність використання ресурсів, формує аналітичні висновки і подає пропозиції щодо вдосконалення бюджетного процесу, які адресуються суб'єктам законодавчої ініціативи.

Організаційна і правова діяльність Рахункової палати ґрунтується на низці фундаментальних принципів, зокрема принципах законності, незалежності, об'єктивності, неупередженості, гласності та незаангажованості. Зазначені принципи формують засади інституційної автономії Рахункової палати, яка функціонує як організаційно і фінансово незалежна структура, що самостійно формує власні плани роботи. Члени Рахункової палати у своїй діяльності керуються положеннями чинного законодавства України, а також міжнародними стандартами діяльності вищих органів аудиту, зокрема стандартами INTOSAI.

Принцип законності забезпечує відповідність дій вимогам права, принцип незалежності гарантує відсутність підпорядкованості іншим гілкам влади, принцип об'єктивності сприяє достовірності висновків, принцип гласності забезпечує відкритість результатів контрольної діяльності, а принцип неупередженості виключає вплив об'єкта контролю на процес прийняття рішень.

Міністерство фінансів України (далі – Мінфін), відповідно до «Положення про Міністерство фінансів України» [18] та норм Бюджетного кодексу України, виступає центральним органом виконавчої влади, що здійснює формування та реалізацію державної фінансової, бюджетної і боргової політики. На нього покладено відповідальність за розроблення та забезпечення виконання державного бюджету, а також за формування і реалізацію політики у сфері міжбюджетних відносин і здійснення контролю за дотриманням вимог бюджетного законодавства. Серед ключових завдань Міністерства фінансів визначено забезпечення єдності державної бюджетної політики, координацію діяльності органів виконавчої влади у сфері бюджетного процесу, а також нормативно-методичне супроводження механізмів фінансового контролю. Відповідно до статті 111 Бюджетного кодексу України, Міністерство фінансів забезпечує реалізацію єдиної державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, здійснюючи нагляд за законністю бюджетного процесу на всіх його етапах – від планування до звітності.

У межах реалізації покладених завдань Міністерство фінансів здійснює низку функцій, які охоплюють як нормотворчу, так і організаційно-контрольну діяльність. Зокрема, до функціональних повноважень цього органу належить розроблення проектів нормативно-правових актів у сфері бюджету, зокрема проектів законів про Державний бюджет України, а також моніторинг і контроль за їх реалізацією. Міністерство координує діяльність інших центральних та місцевих органів виконавчої влади у сфері фінансового контролю, забезпечуючи дотримання єдиних підходів до управління бюджетними ресурсами. У межах системи внутрішнього фінансового контролю Мінфін організовує проведення внутрішніх аудитів у підпорядкованих установах, забезпечуючи запобігання нецільовому та неефективному використанню державних коштів. Крім того, Міністерство здійснює комплексні макроекономічні та фіскальні розрахунки, реалізує політику державних запозичень, обслуговує державний борг, формує та оприлюднює фінансову звітність. Сукупність цих функцій має на меті забезпечити належну діяльність фінансової системи держави та ефективне управління публічними ресурсами.

Попри відсутність в окремих нормативно-правових актах спеціально визначеного переліку принципів діяльності Мінфіну, його робота ґрунтується на загальноновизнаних принципах державного управління та фінансової політики [13]. Серед таких принципів виокремлюються законність, підзвітність перед органами законодавчої влади, прозорість бюджетного процесу, ефективність використання державних фінансових ресурсів, а також взаємодія та координація з іншими органами державної влади в межах єдиної системи публічного управління фінансами. Застосування вказаних принципів у практичній діяльності Міністерства сприяє зміцненню фінансової дисципліни, підвищенню довіри до державного бюджету та досягненню фінансової стабільності в державі.

Згідно з «Положенням про Державну аудиторську службу України» [17], основними її завданнями є реалізація державної політики у сфері державного фінансового контролю, підготовка та подання на розгляд Міністра фінансів пропозицій щодо формування цієї політики, здійснення контролю за ефективним, законним і цільовим використанням державних фінансових ресурсів, забезпечення досягнення економії бюджетних коштів, надання адміністративних послуг, передбачених чинним законодавством.

Також до функціональних повноважень Держаудитслужби належить систематичне узагальнення практики застосування законодавства у сфері фінансового контролю, розробка пропозицій щодо вдосконалення відповідних нормативно-правових актів, організація і проведення ревізій, фінансових аудитів та перевірок закупівель у підконтрольних організаціях, надання консультаційної і методичної допомоги іншим контролюючим органам, складання і подання звітів про результати своєї діяльності до Кабінету Міністрів України та Міністерства фінансів України.

Не зважаючи на те, що нормативно-правова база не містить окремого переліку принципів діяльності Державної аудиторської служби України, у практичному вимірі її функціонування ґрунтується на загальних принципах державного фінансового контролю. До таких принципів належать законність, об'єктивність, неупередженість, прозорість, професійна незалежність та вертикальна підпорядкованість, які забезпечують дотримання вимог законодавства і сприяють підвищенню ефективності державного контролю за використанням публічних фінансових ресурсів.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 07 травня 2022 р. № 561 «Деякі питання здійснення державного фінансового контролю в умовах воєнного стану» [6], статтею 12¹ Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [20], статтями 2 та 5 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [19], а також Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» [16], урядом запроваджено спеціальні заходи для здійснення контролю за використанням державних ресурсів у період воєнного стану.

Установлено, що Державна аудиторська служба України та її територіальні органи здійснюють контрольну діяльність під час дії воєнного стану та протягом одного місяця після його завершення або скасування з урахуванням визначених особливостей. Зокрема, методи державного фінансового контролю були адаптовані до специфіки воєнного часу; строки реалізації контрольних заходів (інспектування, аудит, перевірки закупівель) коригуються без урахування періодів, коли їхнє виконання було неможливим через об'єктивні обставини; під час контрольних процедур допускається використання як паперової, так і електронної форми документування, збору інформації, проведення звірок і підготовки матеріалів [22].

Порівняльний аналіз повноважень основних суб'єктів, які безпосередньо здійснюють державний фінансовий контроль (табл. 1), свідчить про наявність низки недоліків щодо їх розподілу.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика форм, видів та методів фінансового контролю, що реалізуються органами державної влади України

Table 1

Comparative characteristics of forms, types and methods of financial control implemented by state authorities of Ukraine

Критерій / Criterion	Рахункова палата України / Accounting Chamber of Ukraine	Міністерство фінансів України / Ministry of Finance of Ukraine	Державна аудиторська служба України / State Audit Service of Ukraine
Форми державного фінансового контролю	Державний зовнішній фінансовий аудит (контроль); ревізії виконання державного та місцевих бюджетів; аудит ефективності державних програм і майна; контроль за публічними закупівлями	Державний внутрішній фінансовий контроль; внутрішній фінансовий аудит; контроль у підпорядкованих установах; касовий та бюджетний контроль. Централізований контроль у системі виконавчої влади	Державний фінансовий аудит; ревізії (інспектування); перевірки закупівель. Спеціалізований зовнішній контроль у системі виконавчої влади
Види державного фінансового контролю	Зовнішній загальнодержавний контроль. За об'єктами – фінансовий контроль та контроль ефективності. За гілками влади – законодавча, виконавча, судова. За періодом – плановий (річний план), позаплановий	Виконавчий контроль (державний внутрішній фінансовий контроль). За напрямками – фінансовий контроль, контроль ефективності. За періодом – плановий, позаплановий. Загальний контроль у бюджетній сфері	Зовнішній контроль. За об'єктами – фінансовий, цільовий, результативний. За гілками влади – контроль у системі виконавчої влади. За періодом – плановий, позаплановий
Методи державного фінансового контролю	Аналітичні процедури (синтез, зіставлення, порівняння з нормативами); спостереження; інвентаризація; експертиза звітності; оцінка ефективності; відбір зразків операцій; перерахунок коштів	Аналітичне бюджетне планування; порівняльний аналіз; перерахунок бюджетних операцій; моніторинг касових витрат; аудит документів; інвентаризація; експертиза бюджетних розрахунків; план-фактний аналіз	Спостереження; аналіз документації; вибірки та повні перевірки операцій; інвентаризація; арифметична та логічна перевірка розрахунків; експертиза фінансових показників; моніторинг процесів
Складові (елементи) фінансового контролю	Інвентаризація активів держави; експертиза фінансових документів; контрольний запуск виробничих процесів або облікових систем; контрольні вимірювання; арифметичний і логічний перерахунок	Інвентаризація бюджетних залишків і державного майна; експертиза проєктів і звітів; контрольний запуск програм у системах обліку; контрольні вимірювання; арифметична і логічна перевірка розрахунків	Інвентаризація активів і зобов'язань; експертиза фінансової звітності і операцій; контрольний запуск виробничих операцій; контрольний замір; арифметичний перерахунок і порівняння з нормами

Джерело: розроблено автором
Source: developed by the author

Одним із головних недоліків є дублювання повноважень щодо проведення фінансового аудиту. Закон України «Про Рахункову палату» визначає Рахункову палату як вищий державний колегіальний орган фінансового контролю та покладає на неї обов'язки щодо перевірки надходжень до державного бюджету і використання бюджетних коштів. Разом з тим, Положення Кабінету Міністрів України про Державну аудиторську службу України визначає цю службу як центральний орган виконавчої влади, який підпорядкований Міністерству фінансів України та реалізує державну політику у сфері фінансових аудитів. Крім того, положення Бюджетного кодексу України делегують функції контролю за цільовим і ефективним використанням бюджетних коштів так званим «органам державного фінансового контролю» без уточнення розмежування повноважень між ними. Це створює ситуацію, коли представники різних гілок влади наділені правом перевірки тих самих бюджетних установ, що веде до перекриття контрольних функцій і породжує правову невизначеність у сфері застосування контролюючих повноважень.

Наступним істотним недоліком є відсутність ефективного механізму міжвідомчої координації між ключовими суб'єктами фінансового контролю. Законодавство містить лише загальні декларативні положення щодо необхідності взаємодії між цими органами. Так, Закон України «Про Рахункову палату» [21] містить лише формулювання щодо взаємодії Рахункової палати з іншими органами державного фінансового контролю відповідно до чинного законодавства, проте не містить конкретного механізму спільного планування контрольних заходів, процедур обміну інформацією чи створення спільних баз даних. На практиці така фрагментованість призводить або до дублювання перевірок у межах одного об'єкта, або до утворення «білих плям» у контрольному полі, де контроль не здійснюється жодним з органів влади через відсутність чіткого розподілу повноважень.

Нечітке нормативне розмежування компетенції і повноважень між органами державного фінансового контролю є ще одним системним недоліком [11]. Згідно з положеннями Бюджетного кодексу України, Міністерство фінансів України має право здійснювати контроль за дотриманням бюджетного законодавства на всіх стадіях бюджетного процесу. Водночас Рахункова палата наділена повноваженнями щодо перевірки надходжень до бюджету та ефективності використання бюджетних ресурсів. Додатково, обидва органи мають законодавчо визначене право проводити фінансові аудити. У результаті, відсутність чіткого визначення меж відповідальності між контролюючими органами виконавчої та законодавчої гілок влади спричиняє функціональні накладки та послаблює інституційну ефективність системи.

Водночас спостерігається дефіцит дієвих механізмів підзвітності, результативності й реалізації контрольних заходів, які виявляються у межах контрольних процедур. Закон про Рахункову палату зобов'язує орган надсилати висновки та рекомендації за результатами аудиту на розгляд вищих органів державної влади, в тому числі Президентів України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України. Однак зазначене положення не супроводжується

нормами, які б передбачали юридичну відповідальність посадових осіб за ігнорування або невиконання рекомендацій Рахункової палати. Відсутність чітких санкцій або обов'язкових механізмів реагування з боку державних органів призводить до того, що виявлені порушення залишаються неусуненими, а сам контроль не має прямого впливу на прийняття управлінських рішень.

Загальну ситуацію ускладнюють суперечності в нормативно-правовій базі, які створюють колізії в правозастосуванні. Так, попри те, що законодавчо закріплено статус Рахункової палати як вищого органу фінансового контролю, Бюджетний кодекс України (зокрема, стаття 113) надає рівноцінні контрольні повноваження й іншим органам державної виконавчої влади. Така невідповідність породжує невизначеність щодо пріоритетності та сфери компетенції контрольних органів, а також ускладнює процедуру врегулювання потенційних конфліктів повноважень. Аналогічні правові розбіжності простежуються і між іншими нормативно-правовими актами, що регламентують діяльність Міністерства фінансів України, Державної аудиторської служби України та Рахункової палати України, що об'єктивно вимагає нормативного перегляду та гармонізації законодавства [23].

Крім того, важливо відзначити наявність у системі державного фінансового контролю й інших органів, які, хоча й не входять до переліку базових установ у цій сфері, здійснюють функції, що перетинаються з повноваженнями основних суб'єктів контролю. Так, Державна податкова служба України здійснює податкові аудити, перевіряючи правильність нарахування та сплати податків до бюджетів, що частково дублює контроль за формуванням доходної частини бюджету. Державна казначейська служба України, у свою чергу, виконує повноваження з обліку, казначейського обслуговування та контролю за витрачанням бюджетних коштів, включаючи можливість зупинення платежів у разі виявлення порушень, як це передбачено статтею 112 Бюджетного кодексу України. Також до контролюючих суб'єктів із суміжною компетенцією можна віднести Державну службу фінансового моніторингу, яка здійснює контроль за легальністю фінансових потоків, та Державну митну службу, що має повноваження у сфері контролю фінансових операцій у зовнішньоекономічній діяльності. Усі перелічені органи мають власну нормативну базу і сфери повноважень, однак їх діяльність не завжди координується із діяльністю ключових органів державного фінансового контролю, що у підсумку знижує загальну ефективність контрольної системи.

Одночасно важливим кроком є створення міжвідомчої платформи координації діяльності контролюючих органів. Така платформа може набувати форми постійно діючої координаційної ради або функціонувати у форматі інтегрованої електронної інформаційної системи, що забезпечуватиме обмін планами перевірок, результатами контрольних заходів і висновками аудитів. Її функціонування сприятиме усуненню дублювання ревізій, запобіганню надмірному навантаженню на об'єкти контролю, а також забезпеченню об'єктивного і раціонального розподілу аудиторських ресурсів між уповноваженими органами державного фінансового контролю.

Необхідною умовою вдосконалення системи є також удосконалення чинного законодавства, зокрема синхронізація положень Бюджетного кодексу України із положеннями законів, які визначають функціонування органів контролю [5]. Слід усунути правові суперечності, пов'язані з одночасним визначенням декількох органів як відповідальних за контроль у бюджетній сфері, а також переглянути процедури підготовки, реалізації та моніторингу виконання рекомендацій Рахункової палати України, забезпечивши їх ефективну імплементацію в межах бюджетного процесу [15].

Подальша ефективність державного фінансового контролю безпосередньо залежить від цифрової трансформації механізмів управління публічними фінансами. У зв'язку з цим доцільно розвивати єдині цифрові інформаційні системи бюджетного обліку та звітності, що будуть інтегровані між Міністерством фінансів України, Державною аудиторською службою України та Рахунковою палатою України. Автоматизований обмін інформацією про бюджетні видатки, закупівлі, результати внутрішнього аудиту і контролю дозволить не лише оптимізувати процеси контролю, а й зменшити ризики помилок, зловживань та дублювання перевірок [10].

Ключовим елементом інституційної модернізації контролю є підвищення рівня відповідальності за ігнорування висновків органів фінансового контролю. Законодавчо необхідно встановити конкретні юридичні наслідки для посадових осіб, які не виконують або свідомо саботують імплементацію висновків, рекомендацій чи приписів за результатами аудитів. Зокрема, варто передбачити обов'язкову звітність керівників органів виконавчої влади про виконання рішень Рахункової палати України, а також застосування фінансових або адміністративних санкцій у разі ухилення від реагування на виявлені порушення. Це сприятиме підвищенню ефективності державного фінансового контролю та утвердженню принципу невідворотності відповідальності у сфері публічних фінансів.

З метою забезпечення максимальної ефективності контрольних заходів, доцільно наголосити на необхідності їх систематичного, періодичного та своєчасного проведення. Контроль має бути комплексним і охоплювати повний спектр об'єктів фінансової діяльності, а його головною метою має бути гарантування безпеки, результативності та цільового використання державних фінансових ресурсів [9].

У зв'язку з цим доцільно запропонувати розробити інтегровану модель державного фінансового контролю, що поєднуватиме чотири ключові форми – інспектування, фінансовий аудит, моніторинг та перевірки закупівель – у єдину функціональну систему, здатну реагувати на динаміку сучасного бюджетного середовища. Формування такої моделі дозволить забезпечувати узгоджену взаємодію між інституціями контролю, трансформуючи розрізнені перевірки в цілісну управлінську систему цифрового фінансового контролю. В межах цієї моделі пропонується:

- впровадження інформаційно-аналітичних платформ, які забезпечуватимуть централізовану обробку контрольних даних, автоматизоване відстеження транзакцій та формування цифрового аудиторського сліду у режимі реального часу;

- здійснення превентивної верифікації бюджетних видатків, що надасть змогу виявляти ознаки ризиків, відхилень і потенційних зловживань ще на етапі формування фінансових планів і програм;
- розроблення концепції функціональної інтеграції внутрішнього аудиту, перевірок закупівель та моніторингових процедур, яка виключатиме дублювання контрольних дій, мінімізує адміністративні навантаження на об'єкти перевірки та сприятиме оперативному виявленню системних порушень.

Практичне значення такої моделі полягає у формуванні концептуальної основи для цифрової трансформації механізмів публічного контролю, що відповідає сучасним вимогам прозорості, підзвітності та ефективного управління бюджетними ресурсами. Запропонована модель створює передумови для зміни архітектури взаємодії між органами контролю та управління, що відкриває нові можливості у сфері державного фінансового нагляду. У практичному вимірі це:

- забезпечує побудову уніфікованої контрольної інфраструктури, в межах якої всі суб'єкти контролю мають доступ до спільної бази даних перевірок, ризиків, фінансових показників та результатів аудиту;
- оптимізує використання бюджетних коштів шляхом впровадження ризик-орієнтованого підходу до планування контрольних заходів, що дозволяє фокусувати ресурси на найбільш вразливих напрямках державних витрат;
- сприяє підвищенню відповідальності посадових осіб через прозорі механізми зворотного зв'язку, включаючи обов'язкову звітність щодо реалізації аудиторських рекомендацій та запровадження санкцій у разі їх ігнорування.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших досліджень.

У ході дослідження встановлено, що існуюче структурно-функціональне забезпечення діяльності органів державної влади у сфері фінансового контролю в Україні є недостатньо ефективним через фрагментарність їх інституційної взаємодії, що призводить до дублювання низки повноважень та перешкоджає цілісному управлінню процесами контролю і належній реалізації адміністративних функцій.

Визначено, що найбільш значущими проблемами є недостатня нормативна визначеність функціональних повноважень ключових суб'єктів контролю – Рахункової палати, Державної аудиторської служби та Міністерства фінансів, а також низький рівень горизонтальної та вертикальної взаємодії між ними, що знижує загальну адміністративну керованість системою.

Обґрунтовано доцільність розробки інтегрованої моделі державного фінансового контролю, яка передбачає уніфікацію контрольних форм і методів, впровадження єдиної цифрової інфраструктури управління контрольними процесами та зумовлює необхідність перегляду структурно-функціонального забезпечення діяльності чинних органів влади у системі державного фінансового контролю.

Аргументовано необхідність удосконалення механізмів функціональної відповідальності та реагування органів влади на результати контрольних заходів, зокрема через закріплення обов'язковості реалізації рекомендацій, що впливають із контрольної діяльності, та посилення інституційної підзвітності посадових осіб.

Практичне значення даного дослідження полягає в обґрунтуванні шляхів реформування структурно-функціонального забезпечення діяльності органів влади у сфері державного фінансового контролю, які передбачають деталізацію і перерозподіл їх функцій внаслідок оновлення й уніфікації форм і методів здійснення контрольних заходів завдяки цифровізації управлінських процесів, збільшення прозорості взаємодії і посилення координації діяльності задля ефективного управління публічними фінансовими ресурсами та зміцнення економічної безпеки держави.

Перспективи подальших досліджень полягають виявленні впливу децентралізації влади на розподіл функцій і повноважень між органами влади у сфері державного фінансового контролю на регіональному рівні та формуванні системи індикаторів для оцінювання ефективності впроваджених цифрових інструментів контролю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Belya A. Possibilities for implementation of the state financial control of local budgets: World's experience. *Problems of Systemic Approach in the Economy*. 2019. № 3(46). DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-3-46>
2. Novikova N., Deshko L., Gurzhii A. Leading approaches to modernization of state financial control: A case of Ukraine. *Proceedings of ICSEAL 2018*. 2018. DOI: <https://doi.org/10.2991/ICSEAL-18.2018.22>
3. Pustovit Y., Timashov V., Berher A. Principles of state financial control of Ukraine in the conditions of European integration. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. №4 (1). С. 293–303. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-1-293-303>
4. Voronkova O., Volenko V. The advanced experience in the organization of the combined systems of the state financial control and its importance for Ukraine. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2021. № 3 (38). DOI: <https://doi.org/10.18371/fcactp.v3i38.237442>
5. Гуренко Т. Сучасний стан та напрями удосконалення організації державного фінансового контролю. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 55. С. 43–54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-23>
6. Деякі питання здійснення державного фінансового контролю в умовах воєнного стану : постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.2022 р. № 561. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/561-2022-p#Text>
7. Довга М. О., Мельник О. П. Проблеми правового регулювання фінансового контролю в Україні та шляхи їх вирішення. *Наукові праці Національного університету "Одеська юридична академія"*. 2022. Т. 28, № 29. С. 92–97. DOI: <https://doi.org/10.32837/npuoula.v28i29.720>
8. Ключка О. В., Ключка С. С. Світова практика організації державного фінансового контролю та можливість її адаптації в Україні. *Міжнародні економічні відносини*. 2021. № 1 (240). С. 93–104. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2021-1-240-93-104>
9. Колпакова А. Державний фінансовий контроль на сучасному етапі: огляд концептуальних засад. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2023. Вип. 2. С. 1–10. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20230201.02>

10. Набока Л. В., Цовма Б. В. Нормативно-правове регулювання діяльності у сфері державного фінансового контролю в Україні. *Публічне управління XXI століття: основні виклики післявоєнної відбудови* : матеріали XXV Міжнар. наук. конгр., м. Харків, 5 черв. 2025 р. Харків, 2025. С. 326 – 330.

11. Негода Ю. Шляхи удосконалення державного фінансового контролю в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. С. 301–312. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-4>

12. Петручук М. В. Поняття та основні завдання державного фінансового контролю. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. Вип. 11. С. 476–479. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-11/115>

13. Пиріг А. В. Особливості державного фінансового контролю у сфері обігу бюджетних коштів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2024. № 86 (1). С. 4–6. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.1.4.6>

14. Піхоцька М. Проблеми розвитку державного фінансового контролю в Україні. *Фінансовий механізм*. 2023. № 1 (74). URL: <https://doi.org/10.35774/SF2023.01.83>.

15. Попович С. О. Фінансовий контроль в Україні: суть, його складові та завдання. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 3 (105). С. 203–205. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-3\(105\)-203-205](https://doi.org/10.26642/ema-2023-3(105)-203-205)

16. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>

17. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України : Постанова Каб. Міністрів України від 03.02.2016 № 43: станом на 7 верес. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-п#Text>

18. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 375: станом на 04.10.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-п#Text>

19. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

20. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 02.05.2015 р. № 389-VIII. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#n255>

21. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII : станом на 04.05.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>

22. Скрипник Г. О., Черненко В. В. Державний фінансовий контроль України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 70. С. 139–150. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-139>

23. Ягоденко І. В., Гордей О. Д. Державний фінансовий контроль в Україні: стан та напрями вдосконалення. *Бізнес-Інформ*. 2021. № 10. С. 336–340. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-10-336-340>

Конфлікт інтересів: Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Стаття надійшла до редакції 25.09.2025

Стаття рекомендована до друку 31.10.2025

Опубліковано 30.12.2025

Набока Л. В., Цовма Б. В. Аналіз повноважень і форм діяльності органів влади у сфері державного фінансового контролю України

Liudmyla Naboka, PhD in Public Administration, Associate Professor, Head of the Department of Public Administration and Civil Service of the Educational and Scientific Institute «Institute of Public Administration», V. N. Karazin Kharkiv National University, 4 Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8719-823X> e-mail: l.naboka@karazin.ua

Bohdan Tsovma, post-graduate student of the Department of Public Administration and Civil Service of the Educational and Scientific Institute «Institute of Public Administration», V. N. Karazin Kharkiv National University, 4 Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-6231-7038> e-mail: bohdan.tsovma@student.karazin.ua

ANALYSIS OF THE POWERS AND FORMS OF ACTIVITY OF PUBLIC AUTHORITIES IN THE FIELD OF STATE FINANCIAL CONTROL OF UKRAINE

Abstract. The article examines the ongoing transformations in the functional arrangements of public authorities engaged in state financial control in Ukraine under the influence of digital transformation. A number of systemic problems that reduce the quality of control activities have been identified, including the duplication of powers among control bodies, the absence of clear regulatory delineation of functions, weak interagency coordination, and insufficient implementation of the results of control measures.

The study identifies the main forms of financial control: inspection, financial audit, procurement verification, monitoring and outlines the methods used for their implementation. The functional characteristics of key state financial control institutions, such as the Accounting Chamber, the Ministry of Finance of Ukraine, the State Audit Service, the State Tax Service of Ukraine, and the State Treasury Service of Ukraine, as well as their territorial units are analysed with attention to their legal and administrative interaction.

The research substantiates the need to introduce an integrated digital control model that combines these forms on the basis of a unified information platform. It proposes ways to strengthen regulatory accountability for non-compliance with the recommendations of control bodies and mechanisms for enhancing transparency and accountability in the sphere of public financial management.

The results of the study have applied value for designing strategies to improve state financial control in the context of digitalisation, decentralisation, and the strengthening of the state's economic security.

Keywords: *public financial control; public governance; public authorities; institutional interaction; structural and functional framework; digital transformation.*

In cites: Naboka, L. V., & Tsovma, B. V. (2025). Analysis of the powers and forms of activity of public authorities in the field of state financial control of Ukraine. *Theory and Practice of Public Administration*, 2 (81), 134–151. <http://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-2-08> [in Ukrainian].

REFERENCES:

1. Belya, A. (2019). Possibilities for implementation of the state financial control of local budgets: World's experience. *Problems of Systemic Approach in the Economy*, 3(46). DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-3-46>

2. Novikova, N., Deshko, L., & Gurzhii, A. (2018). Leading approaches to modernization of state financial control: A case of Ukraine. *Proceedings of ICSEAL 2018*. DOI: <https://doi.org/10.2991/ICSEAL-18.2018.22>
3. Pustovit, Y., Timashov, V., & Berher, A. (2018). Principles of state financial control of Ukraine in the conditions of European integration. *Baltic Journal of Economic Studies*, 4(1), 293–303. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-1-293-303>
4. Voronkova, O., & Volenko, V. (2021). The advanced experience in the organization of the combined systems of the state financial control and its importance for Ukraine. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 3(38). DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237442>
5. Hurenko, T. (2023). The current state and directions of improving the organization of state financial control. *Economy and Society*, 55, 43–54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-23> [in Ukrainian].
6. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2022). Certain issues of state financial control under martial law (Resolution No. 561). Official Web Portal of the Parliament of Ukraine. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/561-2022-n#Text> [in Ukrainian].
7. Dovha, M. O., & Melnyk, O. P. (2022). Problems of legal regulation of financial control in Ukraine and ways to solve them. *Scientific Works of the National University "Odesa Law Academy"*, 28(29), 92–97. DOI: <https://doi.org/10.32837/npnuola.v28i29.720> [in Ukrainian].
8. Kliuchka, O. V., & Kliuchka, S. S. (2021). World practice of organizing state financial control and the possibility of its adaptation in Ukraine. *International Economic Relations*, 1(240), 93–104. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2021-1-240-93-104> [in Ukrainian].
9. Kolpakova, A. (2023). State financial control at the current stage: A review of conceptual foundations. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, 2, 1–10. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20230201.02> [in Ukrainian].
10. Naboka, L. V., & Tsovmá, B. V. (2025). Normative and legal regulation in the field of state financial control in Ukraine. In *Public Administration of the 21st Century: Main Challenges of Post-war Reconstruction* (pp. 326–330). Kharkiv. [in Ukrainian].
11. Nehoda, Yu. (2022). Ways of improving state financial control in Ukraine. *Economy and Society*, 44, 301–312. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-4> [in Ukrainian].
12. Petrushuk, M. V. (2022). The concept and main tasks of state financial control. *Legal Scientific Electronic Journal*, 11, 476–479. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-11/115> [in Ukrainian].
13. Pyrig, A. V. (2024). Features of state financial control in the sphere of budget funds circulation. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series "Law"*, 86(1), 4–6. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.1.4.6> [in Ukrainian].
14. Pikhotska, M. (2023). Problems of development of state financial control in Ukraine. *Financial Mechanism*, 1(74). DOI: <https://doi.org/10.35774/SF2023.01.83> [in Ukrainian].
15. Popovych, S. O. (2023). Financial control in Ukraine: Essence, components, and tasks. *Economics, Management and Administration*, 3 (105), 203–205. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-3\(105\)-203-205](https://doi.org/10.26642/ema-2023-3(105)-203-205) [in Ukrainian].
16. President of Ukraine. (2022). On the introduction of martial law in Ukraine (Decree No. 64/2022). URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> [in Ukrainian].
17. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024). Regulation on the State Audit Service of Ukraine (Resolution No. 43). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-n#Text> [in Ukrainian].

18. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023). Regulation on the Ministry of Finance of Ukraine (Resolution No. 375). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-p#Text> [in Ukrainian].

19. Verkhovna Rada of Ukraine. (1993). On the basic principles of state financial control in Ukraine (Law No. 2939-XII). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> [in Ukrainian].

20. Verkhovna Rada of Ukraine. (2015). On the legal regime of martial law (Law No. 389-VIII). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#n255> [in Ukrainian].

21. Verkhovna Rada of Ukraine. (2015). On the Accounting Chamber (Law No. 576-VIII). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text> [in Ukrainian].

22. Skrypnyk, H. O., & Chernenko, V. V. (2024). State financial control of Ukraine under martial law. *Economy and Society*, 70, 139–150. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-139> [in Ukrainian].

23. Yahodenko, I. V., & Hordei, O. D. (2021). State financial control in Ukraine: Current state and directions of improvement. *Business-Inform*, 10, 336–340. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-10-336-340> [in Ukrainian].

Conflict of Interest: The authors declare no conflict of interest.

The article was received by the editors 25.09.2025

The article is recommended for printing 31.10.2025

Published 30.12.2025